

Prof. dr hab. Jan Jasiczak

emerytowany prof. zw, UEP w Poznaniu

Recenzja

dorobku naukowego i organizacyjnego dr inż. Magdaleny Joanny Wojnarowskiej w związku z postępowaniem o uzyskanie stopnia naukowego, doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych

Niniejsza recenzja pracy habilitacyjnej i ocena dorobku związana jest z wszczęciem przez Radę Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, postępowania kwalifikacyjnego mającego na celu uzyskanie przez dr inż. Magdalenę Wojnarowską naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Podstawę oceny Kandydatki stanowią dwa, komplementarnie ujmowane elementy oceny: **przede wszystkim, dorobek naukowy i rozprawa habilitacyjna** (lub: cykl publikacji o zwartej tematyce), rozpatrywane także przez pryzmat kwalifikacji, jakie są niezbędne samodzielnemu pracownikowi nauki w danej dyscyplinie nauki..

Pani doktor inż. Magdalena Wojnarowska jest pracownikiem naukowym Kolegium Nauk o Zarządzaniu i Jakości Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Stopień doktora otrzymała w 2016 roku za pracę pt. "Wpływ etykietowania środowiskowego na realizację zrównoważonej produkcji i zrównoważonej konsumpcji".

Zgodnie z przedłożonym wnioskiem, osiągnięcie naukowe, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, **powstałe w niespełna 4-5 lat** po ukończeniu pracy doktorskiej, dotyczy zarządzania środowiskowego w procesie transformacji w kierunku modelu gospodarki o obiegu zamkniętym.

Do dokumentacji dołączony został autoreferat, przedstawiający omówienie dorobku oraz osiągnięć w pracy badawczo-naukowej, cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych oraz wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.

W autoreferacie autorka omawia swój dorobek oraz osiągnięcia w pracy badawczo-naukowej (głównie mnie interesujący jest okres po uzyskaniu stopnia naukowego - doktora). **Dla czytelności recenzji, moje uwagi jako recenzenta, przedstawione zostały w formie punktowej**, (osiągnięcia we własnej pracy badawczej, będącej absolutną podstawą do ubiegania się o stopień naukowy samodzielnego pracownika nauki, **stanowią zrazem wg. mnie podstawowy czynnik wpływający na ocenę wartości całości wniosku**):

1. Jako główne osiągnięcia naukowe wskazano cykl tematycznie powiązanych 8 publikacji, w tym 7 współautorskich i 1 napisaną samodzielnie, będącą jednak rozdziałem w monografii. Wszystkie 8 publikacji opublikowanych zostało na przestrzeni 2 lat - 2020 i 2021.

2. Na przestawione w postępowaniu 7 artykułów i 1 rozdział w monografii WSZYSTKIE powstały w ramach realizacji TEGO SAMEGO, dużego grantu badawczego UEK (obejmującego liczną grupę badaczy), w którym autorka (wg dokumentacji grantowej) nie pełniła wiodącej roli (pytanie na ten temat sformułowane zostało poniżej). Fakt ten wpływa na niekorzyść autorki, gdyż nie pokazuje doświadczenia i umiejętności w samodzielnym planowaniu i pozyskiwaniu zróżnicowanych grantów o istotnej wadze naukowej.

3. Jedynie w 2 artykułach autorka wymieniona jest na pierwszym miejscu, a w 3 artykułach na końcu (w tym w publikacji o najwyższym IF).

4. Co najbardziej niepokojące, jeden z artykułów napisanych "z pierwszego miejsca" pt. "Wpływ etykietowania środowiskowego na wdrażanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji" wydaje mi się że są..... autoplgiatem.....?? badań (ilościowych) zaprezentowanych w rozprawie doktorskiej w 2016 roku (ten sam tytuł, ta sama metoda badawcza i identyczna próba przedsiębiorców i konsumentów; artykuł z 2021 roku nie określa zakresu czasowego badań), z kolei tematyka drugiego pt. "Uciążliwość zapachowa a jakość życia mieszkańców miast" nie ma związku z obszarem wskazanym w procedurze habilitacyjnej jako osiągnięcie autorki.

5. Nawet jeśli badania ilościowe w doktoracie i wskazanym artykule nie są tymi samymi, to niepokoi - z punktu widzenia rozwoju naukowo-badawczego autorki - zastosowanie dokładnie takiego samego podejścia metodycznego, bez próby jego twórczego rozwinięcia, bez ambicji stawiania trudniejszych pytań i hipotez.

6. Dziwi ponadto, iż indywidualny wkład w powstanie artykułów nie został **precyzyjnie określony** - brakuje wskaźnika procentowego, a użyte frazy jak "współudział w opracowaniu koncepcji badawczej" czy "uczestnictwo w pisaniu artykułu" są zbyt ogólnikowe.

7. W dodatku w przypadku dwóch, najwyżej punktowanych publikacji (200 pkt.), autorka nie wskazuje na swój udział w projektowaniu i realizowaniu szerszych badań naukowych. Dla artykułu w "Science of the Total Environment" z 2020 roku autorka wskazuje, iż "badawczo" jej wkład dotyczył doboru metodologii i narzędzi badawczych oraz walidacja metody. Dla artykułu w "Waste Management" z 2021 roku wkład "badawczy" dotyczył... badania z wykorzystaniem LCA. Oba artykuły nie wpisują się jednocześnie wprost w tematykę zdefiniowanego we wniosku "osiągnięcia", gdyż nie dotyczą wprost kwestii zarządzania środowiskowego w procesie transformacji w kierunku modelu gospodarki o obiegu zamkniętym.

8. Wskazany przez autorkę "cykl powiązanych tematycznie" publikacji można rozdzielić na 3 grupy. W grupie właściwej (pod kątem zdefiniowanego tematu osiągnięć) znajdują się 4 artykuły i 1 rozdział w monografii. Łącznie dają one 590 pkt MNiSW, ale - jak już wspomniano - nie wiadomo, jaki w tym udział autorki (w 3 rozpatrywanych artykułach jest ostatnia na liście autorów).

Podany przez autorkę tytuł osiągnięć: Zarządzanie środowiskowe w procesie transformacji w kierunku modelu gospodarki o obiegu zamkniętym podzielić można, na wspomniane powyżej 3 GRUPY, które można zdefiniować następująco:

GRUPA 1 = stricte związane z osiągnięciem naukowym (ujęcie makroekonomiczne, zarządzanie środowiskowe, model gospodarki):

* Wpływ etykietowania środowiskowego na wdrażanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji

(istota: Ocena wpływu oznakowania ekologicznego na wdrażanie zrównoważonej produkcji i konsumpcji w oparciu o badanie ankietowe na 50 przedsiębiorcach i 250 konsumentach oraz 10-20 min. wywiady z 10 przedsiębiorcami i 50 konsumentami.)

* Wspieranie zrównoważonej przedsiębiorczości poprzez strategie biznesowe: podejście odkrywczycze w biogospodarce (istota: Identyfikacja czynników wpływających na wybór odpowiednich strategii biznesowych na rzecz zrównoważonej przedsiębiorczości w sektorze niegospodarka na bazie wywiadów z członkami Klastra Life Science Kraków).

* Narzędzia ułatwiające wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym: analiza korzyści

(istota: Zidentyfikowanie rodzajów korzyści, jakie może odnieść biznes poprzez wdrożenie narzędzi ułatwiających realizację gospodarki o obiegu zamkniętym).

* Standaryzowane systemy zarządzania gospodarki o obiegu zamkniętym: wybór najlepszej praktyki

(istota: Zbadanie zakresu podejmowanych i planowanych działań związanych ze znormalizowanymi systemami zarządzania GOZ według pierwszych europejskich standardów w celu lepszego zrozumienia relacji pomiędzy gospodarką o obiegu zamkniętym, zarządzaniem jakością i zarządzaniem bezpieczeństwem żywności).

* Wiarygodność certyfikowanych systemów zarządzania środowiskowego: wyniki z wywiadów grupowych

(istota: Zidentyfikowanie i opisanie czynników wpływających na znaczenie wiarygodności certyfikacji SZŚ na bazie wywiadów grupowych z 20 ekspertami).

GRUPA 2 = publikacje obok głównego tematu (ujęcie technologiczne, analiza LCA, związki chemiczne):

* Jak zrównoważone są biopolimery. Wyniki oceny cyklu życia produkcji polihydroksyalkanianów z pochodnych oleju rzepakowego

(istota: Polimery pochodzenia biologicznego mają duży potencjał środowiskowy, ale nadal wymagają znacznych ulepszeń w zakresie procesów produkcyjnych, aby stały się bardziej przyjazne ekonomicznie.)

* Proces umożliwiający wysokowydajną konwersję niedegradowalnego polietylenu do biodegradowalnego tworzywa sztucznego przy użyciu podejścia chemio-biotechnologicznego

(istota: Przetwarzanie odpadów PE w PHA, a nie spalanie, wytwarza materiał ulegający biodegradacji, jednocześnie zmniejszając dodatkowe emisje wynikające z tradycyjnych procesów przetwarzania odpadów PE).

GRUPA 3 = publikacje niezwiązane tematycznie z osiągnięciem:

* Uciążliwość zapachowa a jakość życia mieszkańców miast

(istota: Ocena poziomu uciążliwości zapachowej w południowo-wschodniej części Krakowa (Płaszów) i związanej z tym jakości życia.)

Na zakończenie omawiania tej najważniejszej wg. mnie części recenzji, (dotyczącej najistotniejszego, najważniejszego aspektu wniosku o uzyskanie statusu samodzielnego pracownika naukowego, formułuję konkretne pytania do Pani dr Magdaleny Wojnarowskiej:

PYTANIA:

1. Czy artykuł z 2021 roku pt. "Impact of Eco-labelling on the Implementation of Sustainable Production and Consumption" zawiera wyniki tych samych badań ilościowych (N=50 i N=250), które przedstawione zostały w rozprawie doktorskiej z 2016 roku?
2. Artykuły z "grupy 1" pt. "Fostering sustainable entrepreneurship by business strategies: An explorative approach in the bioeconomy" (2021), "Impact of Eco-labelling on the Implementation of Sustainable Production and Consumption" (2021) oraz rozdział w monografii pt. "Tools Facilitating Implementation of the Circular Economy: Analysis of the Benefits" powstały w ramach grantu nr 021/RID/2018/19 pt. "Społeczno-gospodarcze konsekwencje czwartej rewolucji przemysłowej". Za koordynację prac nad wnioskiem odpowiadał prof. dr hab. Stanisław Mazur, a kierownikiem projektu był prof. dr hab. Jerzy Hausnera. Autorka pisze, iż jej wkład w publikację polegał m.in. na pozyskaniu źródła finansowania na przeprowadzenie badań. Jaki konkretnie jest zatem autorski wkład autorki w grant nr 021/RID/2018/19 (najlepiej na etapie formułowania pomysłu, hipotez i planu badań)?
3. Większość publikacji z GRUPY 1 ma charakter diagnostyczny i porządkujący (ocena wpływu, identyfikacja czynników, identyfikacja korzyści), we wnioskach nie są proponowane autorskie modele i rozwiązania, a same wnioski często są intuicyjne, by nie powiedzieć trywialne (np. taki, że "wiarygodność certyfikacji SZŚ zależy od firmy certyfikującej"). Co zdaniem autorki stanowi zatem jej znaczny wkład w rozwój modelu gospodarki o obiegu zamkniętym w skali kraju i regionu i dlaczego?
4. Czy wyniki badań zostały wykorzystane w praktyce (testowanie i wdrożenie we współpracy z przedsiębiorstwami i administracją) i z jakim skutkiem? Jeśli nie - w jaki inny sposób autorka starała się zmaksymalizować wpływ społecznych zrealizowanych badań - doprowadzenie do realnej zmiany w otoczeniu?

W przedstawionej recenzji pomijam opis osiągnięć Kandydatki na polu dydaktycznym i organizacyjnym. Zwykle w recenzjach (a mam doświadczenie z okresu dziesięcioletniego okresu pracy w CKK) w tych fragmentach swoich recenzji autorzy bardzo często kopiują, mniej lub bardziej, dane i informacje umieszczone w dokumentacji kandydatów.

Jako podsumowanie oceny **wszelkich innych osiągnięć** niż tych osiągnięć podstawowych w procedurze postępowania habilitacyjnego, które omówiłem powyżej **stwierdzam**, że pomimo braku opisu jednoznacznych osiągnięć na polu dydaktyki, oceniam pozytywnie i w tym aspekcie uważam, że wniosek Kandydatki o nadanie najwyższego stopnia naukowego (przed Tytułem Naukowym) jest zasadny.

KONKLUZJA

Stwierdzam, że przedstawiony cykl publikacji mający stanowić istotę wniosku o nadanie stopnia naukowego samodzielnego pracownika nauki a także aktywność organizacyjna po otrzymaniu stopnia doktora dr inż. Magdaleny Wojnarowskiej pozwala uznać, że wniosek ten spełnia (w stopniu „progowym”) kryteria dotyczące nadania samodzielnego stopnia naukowego zgodnie z ustawą z dn. 20 lipca 2018 roku.

Konkludując, uznaję niniejszą recenzję za całkowicie pozytywną pod trzema warunkami:

- 1. Kandydatka precyzyjnie wskaże procentowy udział w opracowaniu wszystkich 8 publikacji „habilitacyjnych”...i jego średnia wartość nie będzie niższa niż 30%.**
- 2. Kandydatka określi stopień „autoplagerii” w zakresie wykorzystania (bez podania źródła) wyników badań ilościowych ze swojej pracy doktorskiej (2016 rok) w jednej z * wykazanych publikacji (2021 rok).badawczych projektu**
- 3. Kandydatka potrafi wiarygodnie wykazać, iż wniosła istotny wkład wq pozyskanie grantu z którego powstało wszystkie 8 wykazanych publikacji – na etapie wymyślenia koncepcji, tworzenia założeń badawczych projektu oraz pisania „wniosku grantowego”.**

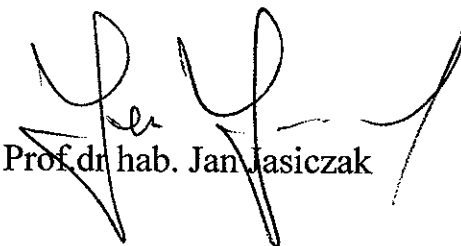

Jako myśl „wieloznaczną...”, ujętą nieco w kolokwialny sposób, do przemyślenia przez Kandydatkę, jako przyszłego (zapewne) „szefa” rozwoju innych, młodszych pracowników nauki...dedykuję frazę:

„nie jest możliwe....(a przynajmniej powinno się unikać chęci)....prześcigania...bez doganiania!!

Na podstawie powyższej (dyskusyjnej nawet co do formy) recenzji, przedkładam wniosek o dopuszczenie dr inż. Magdaleny Wojnarowskiej do kolejnych etapów postępowania habilitacyjnego o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Poznań, 02.03.2022

Prof. dr hab. Jan Jasiczak